

Uchwała z dnia 18 października 2006 r.

I UZP 2/06

Przewodniczący SSN Katarzyna Gonera, Sędziowie SN: Zbigniew Hajn (sprawozdawca), Zbigniew Myszkowski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 października 2006 r. sprawy z odwołania Albina Z. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w . o wysokość świadczenia, na skutek zagadnienia prawnego przekazanego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 stycznia 2006 r. [...]

„Czy przy ponownym obliczeniu emerytury w oparciu o art. 111 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. nr 39 poz. 353 ze zmianami) w przypadku osób, których emerytura została obliczona z zastosowaniem podstawy wymiaru, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 cytowanej ustawy oraz przy uwzględnieniu kwoty bazowej aktualnej w dacie zgłoszenia wniosku emerytalnego lub w dacie nabycia uprawnień emerytalnych do części socjalnej, kwotą bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia w rozumieniu ust. 2 art. 111 ustawy jest kwota bazowa zastosowana do obliczenia części socjalnej emerytury czy kwota bazowa przyjęta do obliczenia podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy uwzględnionej do ustalenia wysokości emerytury ?”

p o d j ą ł uchwałę:

W przypadku ponownego obliczenia wysokości emerytury na podstawie art. 111 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r., Nr 39, poz. 353 ze zm.) osobie, której podstawę wymiaru emerytury stanowi podstawa wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy w wysokości określonej w art. 21 ust. 1 pkt 1, kwotą bazową "ostatnio przyjętą do obliczania świadczenia" w rozumieniu

art. 111 ust. 2, jest kwota bazowa przyjęta do obliczenia tzw. części socjalnej emerytury (art. 53 ust. 1 pkt 1).

U z a s a d n i e

Przedstawione przez Sąd Apelacyjny zagadnienie prawne powstało w następującym stanie faktycznym. Ubezpieczony Albin Z. pobierał na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w R. z 30 maja 1985 r. rentę inwalidzką, a następnie rentę z tytułu niezdolności do pracy. Do obliczenia świadczenia przyjęto podstawę wymiaru ustaloną według zarobków ubezpieczonego z okresu od grudnia 1983 r. do listopada 1984 r. Dnia 14 października 1998 r. ubezpieczony złożył wniosek emerytalny, żądając obliczenia świadczenia z zastosowaniem podstawy wymiaru ustalonej na nowo w oparciu o dochody z 20 lat kalendarzowych. Nie przedłożył jednak żadnych dowodów płacowych niezbędnych do tego rodzaju obliczeń. Wykonując zapadły wskutek złożonego odwołania wyrok Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach, Ośrodka Zamiejskiego w Rybniku z 26 stycznia 2001 r. [...], organ rentowy decyzją z 13 marca 2001 r. przyznał Albinowi Z. prawo do emerytury i obliczył świadczenie z uwzględnieniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 60,75% oraz kwoty bazowej 666,96 zł, zarówno do podstawy wymiaru, jak i do części socjalnej.

Dnia 9 kwietnia 2001 r. ubezpieczony złożył od tej decyzji odwołanie, rozpoznawane wspólnie z wcześniejszym wnioskiem z 15 listopada 2003 r.), co zakończyło się wydaniem kolejnych wyroków (z 29 kwietnia 2002 r. [...] i z 17 czerwca 2003 r. [...]), na podstawie których Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejskowy w Rybniku zobowiązał organ rentowy do przeliczenia emerytury ubezpieczonego w trybie art. 111 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 ze zm., powoływanej dalej jako „ustawa emerytalna”) z zastosowaniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru: 147,64% od 1 września 2000 r. i 169,11% od 1 lipca 2002 r. Realizując wyroki sądowe Zakład Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w R. obliczył emerytalne świadczenie z uwzględnieniem powyższych wskaźników i według kwoty bazowej 666,96 zł, wydając 4 sierpnia 2003 r. stosowną decyzję. Dnia 25 sierpnia 2003 r. ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o ustalenie wysokości emerytury przez przyjęcie do obliczenia części socjalnej kwoty bazowej

aktualnej w chwili nabycia prawa do świadczenia. W wyniku rozpatrzenia odwołania ubezpieczonego organ rentowy wydał 19 września 2003 r. skarżoną decyzję, w której przeliczył - poczynwszy od 1 października 2002 r. - jego emeryturę z zastosowaniem kwoty bazowej 1.327,44 złotych, obowiązującej w chwili nabycia przez niego prawa do tego świadczenia. W odwołaniu ubezpieczony domagał się zmiany decyzji i przeliczenia przysługującej mu emerytury z uwzględnieniem kwoty bazowej 1.327,44 zł, ale przy ustalaniu wysokości wszystkich składników świadczenia i przyjęciem preferencyjnego przelicznika pracy górniczej 1,4 do okresu zatrudnienia w Kombinacie Górniczo-Hutniczym w L. oraz Kopalni Węgla Kamiennego „K.”, a nadto wypłaty wyrównania należności od daty nabycia uprawnień emerytalnych. Odwołujący się - między innymi - podniósł, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił nową kwotę bazową tylko w części socjalnej, natomiast pozostałe składniki emerytury z art. 53 ustawy emerytalnej pozostawił z nieaktualną kwotą bazową 666,93 zł. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Uzasadniając swoje stanowisko zarzucił, że przeliczenie przedmiotowej emerytury nastąpiło zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z 29 października 2002 r., III UZP 7/02 (OSNP 2003 nr 2, poz. 42), a więc z zastosowaniem kwoty bazowej aktualnej w dacie uzyskania przez ubezpieczonego uprawnień emerytalnych do ustalenia tak zwanej „części socjalnej” świadczenia. Co się tyczy zaś wyrównania należności, to wypłaty zaległości dokonano poczynwszy od miesiąca podjęcia powołanej uchwały. Sporny przelicznik pracy górniczej 1,4 nie podlega natomiast uwzględnieniu przy obliczaniu emerytury innych niż górnicze. Na rozprawie przed Sądem pierwszej instancji w dniu 17 grudnia 2003 r. ubezpieczony ograniczył swoje żądanie odnośnie do wspomnianego preferencyjnego przelicznika pracy górniczej przy ustalaniu wysokości świadczenia emerytalnego.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku wyrokiem z 11 lutego 2004 r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do ponownego ustalenia wysokości emerytury Albina Z. z przyjęciem do jej obliczenia w części stanowiącej 24% kwoty bazowej - kwoty bazowej obowiązującej w dacie nabycia prawa do świadczenia, zaś jako podstawy wymiaru emerytury - podstawy wymiaru renty uwzględniającej rewaloryzację i wszystkie kolejne waloryzacje za okres od 1 lipca 2000 r. do 31 sierpnia 2000 r., oraz zobowiązał organ rentowy do ponownego ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonego z przyjęciem do jej obliczenia kwoty bazowej obowiązującej w dacie na-

bycia prawa do świadczenia poczynając od 1 września 2000 r. i oddalił odwołanie w pozostałym zakresie. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy stwierdził, że w świetle uchwały Sądu Najwyższego z 29 października 2002 r. (III UZP 7/02) organ rentowy w decyzji przyznającej Albinowi Z. emeryturę powinien był obliczyć część socjalną świadczenia według kwoty bazowej obowiązującej w chwili nabycia uprawnień emerytalnych, zaś za podstawę wymiaru świadczenia przyjąć zrewaloryzowaną i zwaloryzowaną podstawę wymiaru wcześniej wypłacanej renty z tytułu niezdolności do pracy. Wprawdzie ubezpieczony już we wniosku emerytalnym domagał się obliczenia świadczenia przez ustalenie na nowo jego podstawy wymiaru w oparciu o zarobki skarżącego z 20 lat kalendarzowych, ale prawomocnym wyrokiem z 17 czerwca 2003 r. Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku zobowiązał Oddział ZUS do przeliczenia przedmiotowej emerytury od 2 września 2000 r. i oddalił odwołanie w pozostałym zakresie. Orzeczenie to jest więc wiążące dla Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę. Skoro jednak Oddział ZUS zobligowany został do dokonania ponownego wyliczenia emerytury Albina Z. od podstawy wymiaru ustalonej z uwzględnieniem dochodów skarżącego z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu, to w myśl art. 111 ust. 2 ustawy emerytalnej nowy wskaźnik wysokości tej podstawy należy pomnożyć przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia, a tą jest 1.327,44 zł. Zatem od 1 września 2000 r. nowa kwota bazowa winna być przyjęta nie tylko do obliczenia części socjalnej świadczenia, ale także do ustalenia wysokości podstawy wymiaru emerytury. Przyjęcie kwoty bazowej 666, 44 zł do przeliczenia emerytury odwołującego się stanowiło błąd organu rentowego i dlatego, zgodnie z art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej, Sąd nakazał ponowne ustalenie jej wysokości od lipca 2000 r. za trzyletni okres poprzedzający miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne obliczenie wysokości emerytury.

W apelacji od powyższego wyroku, odnoszącej się do części uwzględniającej odwołanie ubezpieczonego, organ rentowy zarzucił naruszenie prawa materialnego - art. 111 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej, przez błędne przyjęcie, że do ponownego ustalenia wysokości emerytury Albina Z. należy zastosować kwotę bazową obowiązującą w dacie nabycia przez ubezpieczonego prawa do tego świadczenia. Na tej podstawie wniósł o zmianę orzeczenia i oddalenie odwołania. W uzasadnieniu apelacji wskazano, że uchwała Sądu Najwyższego, powołana w motywach wyroku, nie dotyczy sytuacji, gdy ubezpieczony przed datą jej podjęcia był uprawniony do pobie-

rania świadczenia rentowego. W takim przypadku zastosowanie ma art. 21 ust. 1 ustawy emerytalnej. Trudno też zgodzić się z tezą Sądu Okręgowego, w świetle której przy ponownym ustalaniu wysokości emerytury ubezpieczonego przyjmuje się do obliczenia świadczenia kwotę bazową obowiązującą w chwili nabycia prawa do niego, zaś podstawę wymiaru określa się według kwoty bazowej z innej daty.

Rozpoznając apelację, Sąd Apelacyjny w Katowicach przedstawił do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu zagadnienie prawne, ujęte w sentencji niniejszej uchwały. W jego ocenie, skoro wynikająca z art. 111 ustawy emerytalnej procedura ponownego obliczenia świadczenia jest konsekwencją ustalenia na nowo jego podstawy wymiaru, to realizując zawarty w ust. 2 tego artykułu nakaz ustalania tej podstawy wymiaru przez pomnożenie nowego wskaźnika jej wysokości przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia i stając przed wyborem jednej z dwóch różnych kwot bazowych, zastosowanych do obliczenia składnika socjalnego świadczenia, należałoby uwzględnić tę kwotę, która posłużyła do ustalania podstawy wymiaru. Część socjalna nie podlega bowiem zmianie w trakcie przeliczania wysokości świadczenia w trybie powołanego przepisu. Stąd też mechanizm jej ustalania w momencie nabywania przez ubezpieczonego uprawnień emerytalnych nie powinien wpływać na sposób ponownego obliczania podstawy wymiaru świadczenia i przesądzać o tym, która kwota bazowa powinna zostać przyjęta do obliczeń. Jednocześnie Sąd wskazał, że można bronić tezy, iż przy ustalaniu wysokości emerytury w myśl art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej nie zachodzi potrzeba obliczania podstawy wymiaru świadczenia, ponieważ tę stanowi podstawa wymiaru dotychczas pobieranej przez wnioskodawcę renty z tytułu niezdolności do pracy, obliczona, zrewaloryzowana i zwaloryzowana w kolejnych decyzjach rentowych. Wystarczy więc sięgnąć do ostatniej decyzji waloryzacyjnej świadczenia rentowego, poprzedzającej przyznanie ubezpieczonemu uprawnień emerytalnych, aby stwierdzić, jaka konkretnie podstawa wymiaru winna być uwzględniona przy obliczaniu wysokości emerytury. Opowiadając się za taką wykładnią powołanych przepisów należałoby uznać, że w sytuacji, w której podstawę wymiaru emerytury stanowi wcześniej ustalona, zrewaloryzowana i waloryzowana podstawa wymiaru renty, jedyną kwotą bazową zastosowaną do obliczenia świadczenia emerytalnego w decyzji przyznającej prawo do niego, jest ta, która posłużyła do ustalenia składnika socjalnego.

Na rozprawie przed Sądem Najwyższym pełnomocniczka Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniosła o udzielenie na przedstawione zagadnienie prawne od-

powiedzi uwzględniającej uchwałę Sądu Najwyższego z 15 lutego 2006 r. (w sprawie II UZP 16/05), a mianowicie, że do obliczenia całego świadczenia powinna być zastosowana ta sama kwota bazowa na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wprawdzie w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego zagadnienia związane zarówno z obliczaniem wysokości emerytury, dla osoby wcześniej pobierającej rentę (por. postanowienie z 3 marca 1999 r., III ZP 1/99, OSNAPiUS 1999 nr 19, poz. 620; uchwały z 29 października 2002 r., III UZP 7/02, OSNP 2003 nr 2, poz. 42 i z 28 czerwca 2005 r., III UZP 1/05, OSNP 2005 nr 24, poz. 395; wyrok z 3 marca 2005 r., I UK 205/04, OSNP 2005 nr 20, poz. 322; uchwała siedmiu sędziów z 20 lipca 2006 r., II UZP 9/06, Monitor Prawa Pracy 2006 nr 10, poz. 555), jak i z ponownym ustalaniem prawa do świadczenia na podstawie art. 111 ustawy emerytalnej (por. uchwała z 15 czerwca 2005 r., II UZP 3/05, OSNP 2005 nr 24, poz. 394; postanowienie z 13 czerwca 2006 r., II UZP 6/06, niepublikowany; postanowienie z 7 kwietnia 2006 r., I UZ 1/06, niepublikowany) były już przedmiotem rozważań, to jednak nie poruszano w nich problematyki ustalania wysokości „kwoty bazowej ostatnio przyjętej do obliczenia świadczenia” w rozumieniu ust. 2 powoływanego wyżej przepisu. Stąd też rozstrzygnięcie zagadnienia przedstawionego przez Sąd Apelacyjny ma istotne znaczenie, i to nie tylko z punktu widzenia przedmiotowego sporu, ale również ze względu na konieczność abstrakcyjnego określenia normatywnej treści powyższego sformułowania.

Mając na względzie okoliczności stanu faktycznego, jakie legły u podstaw rozpatrywanego zagadnienia, Sąd Najwyższy założył, że emerytura wnioskodawcy (której podstawę stanowiła podstawa wymiaru renty w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty - art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej) podlegała ponownemu ustaleniu w trybie art. 111 przedmiotowej ustawy. Zgodnie z ustępem pierwszym tego artykułu, wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15 ustawy emerytalnej, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego: 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w

okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia; 2) z kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176 ustawy; 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku i ponowne ustalenie wysokości emerytury lub renty, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego. Z kolei zgodnie z art. 111 ust. 2, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, obliczony na zasadach określonych w art. 15 ustawy, mnoży się przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia. Wprawdzie na podstawie językowego brzmienia art. 111 ust. 1 można odnieść wrażenie, że formułuje on przesłanki ponownego obliczenia wysokości całości przeliczanego świadczenia („wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie”), lecz w istocie określa się w nim jedynie zasady ponownego ustalania podstawy jego wymiaru. Ponieważ zagadnienie, sformułowane przez Sąd Apelacyjny dotyczy wyjaśnienia pojęcia „kwoty bazowej ostatnio przyjętej do jego obliczenia”, a zatem koncentruje się wyłącznie wokół tak zwanej „części stażowej”, poza przedmiotem dyskusji pozostały nie tylko wszystkie z wymienionych wyżej przesłanek omawianego przepisu, lecz również kwestia przyjmowania do obliczeń określonej wysokości kwoty bazowej w celu ustalenia „części socjalnej”. Zgodnie bowiem z art. 53 ust. 1 ustawy emerytalnej, emerytura wynosi: 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w jej art. 19, 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych oraz 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych. Językowe brzmienie sformułowania „mnoży się przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia”, występującego w art. 111 ust. 2 ustawy emerytalnej wskazuje na konieczność „cofnięcia się” w ubezpieczeniowej przeszłości ubezpieczonego do momentu, w którym po raz ostatni, to znaczy przed wszczęciem postępowania w trybie tego artykułu, ustalano wysokość przeliczanego świadczenia, przyjmując do obliczeń określoną wysokość kwoty bazowej. Z treści postanowienia formułującego zagadnienie prawne wynika, że jest to moment ustalania prawa do emerytury, która była obliczana w oparciu o art. 53 ust. 1 w związku z art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej. Wobec tego ustalenie, jaka wysokość kwoty bazowej była wówczas przyjmowana do obliczeń, powinno nawiązywać do formuły wyliczania świadczenia, zrekonstruowanej na podstawie powoływanych przepisów. Wyznacza ją suma iloczynu 24% i kwoty bazowej („część socjalna”)

oraz podstawy wymiaru renty - w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty („część stażowa”). Z powyższego wzoru wynika więc, że do obliczeń przyjmowano kwotę bazową tylko przy ustalaniu wysokości części socjalnej. Wprawdzie w części stażowej kwota bazowa również występuje, ponieważ podstawę wymiaru świadczenia stanowi iloczyn wysokości wskaźnika podstawy wymiaru i kwoty bazowej, lecz obliczenie tego składnika emerytury nastąpiło już w chwili ustalania prawa do renty. Gdyby więc nawet założyć, że kwota bazowa „ukryta” w części stażowej może być uznana za „ostatnią kwotę” ponieważ występuje pośrednio w formule obliczenia świadczenia, to nie spełnia ona wymogu „przyjętej” do jego obliczenia, gdyż na etapie ustalania prawa do emerytury w oparciu o art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej do obliczeń w części stażowej przyjmuje się wyłącznie ustaloną już wcześniej podstawę wymiaru renty, która następnie jest odpowiednio waloryzowana. Z tego względu przez pojęcie „przyjęcia do obliczeń” należy rozumieć podjęcie faktycznych czynności, polegających na podstawieniu do wyżej wskazanego wzoru określonych wartości, bez których (zarówno czynności, jak i wartości) obliczenie wysokości ostatecznego wyniku nie byłoby możliwe.

W związku z powyższym należy jednak zauważyć, że po dodaniu do art. 53 ustawy emerytalnej z dniem 1 lipca 2004 r. ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 121, poz. 1264) ustępów 3 i 4 (uznanych przez Trybunał Konstytucyjny za zgodne z Konstytucją RP w wyroku z 24 kwietnia 2006 r., P 9/05, OTK-A 2006 nr 4, poz. 46) ustalenie wysokości kwoty bazowej przyjmowanej do obliczeń części socjalnej powinno uwzględniać treść przedmiotowych regulacji, co zależy nie tylko od faktycznych okoliczności rozpoznawanej sprawy, ale również od rozważenia - w przypadku zmiany stanu prawnego w trakcie toczącego się postępowania - określonych kwestii intertemporalnych. W tym kontekście należy więc wyrażnie zaznaczyć, że wprawdzie w rozpoznawanej sprawie Sąd Najwyższy przyjął istnienie związku pomiędzy sformułowanym pytaniem a okolicznościami faktycznymi, leżącymi u podstaw przedmiotowego sporu i uznał, że treść przedstawionego do rozstrzygnięcia zagadnienia, okoliczności te odzwierciedla, lecz zarówno z akt sprawy, jak i z historycznych części uzasadnień orzeczeń Sądów obu instancji można odnieść wrażenie, że określenie „kwoty ostatnio przyjmowanej do obliczenia świadczenia” dotyczyło raczej sytuacji, w której jego obliczenie po raz ostatni przeprowadzane

było w wyniku ponownego ustalenia prawa do świadczenia wskutek wydania w dniu 17 czerwca 2003 r. przez Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach wyroku nakazującego przeliczenie świadczenia z zastosowaniem wyższych wskaźników podstawy wymiaru. Jak się wydaje, wskazuje na to w uzasadnieniu wyroku Sąd pierwszej instancji, uznając, że skoro organ rentowy został zobligowany do dokonania ponownego wyliczenia emerytury Albina Z. od podstawy wymiaru ustalonej z uwzględnieniem dochodów skarżącego z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu, to w myśl art. 111 ust. 2 ustawy emerytalnej nowy wskaźnik wysokości tej podstawy należy pomnożyć przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia. W jego ocenie nowa kwota bazowa winna być zatem przyjęta nie tylko do obliczenia części socjalnej świadczenia, ale także do ustalenia podstawy wymiaru. Jednocześnie trzeba zauważyć, że ubezpieczony domagał się, jakkolwiek trochę nieporadnie, ustalenia prawa do emerytury na nowo, co mogłoby z kolei sugerować konieczność rozważania powyższego zagadnienia w świetle art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej. W takim przypadku zastosowanie znajdowałoby dotychczasowe orzecznictwo Sądu Najwyższego, w którym problematyka przyjmowania do obliczeń określonej wysokości kwoty bazowej została dokładnie wyjaśniona (por. uchwała SN z 15 czerwca 2005 r., II UZP 3/05, OSNP 2005 nr 24, poz. 394; postanowienie z 13 czerwca 2006 r., II UZP 6/06, Lex nr 189258; wyrok z 3 sierpnia 2006 r., II UK 244/05, niepublikowany, uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2006 r., II UZP 9/06; Monitor Prawa Pracy 2006 nr 10, poz. 555). Wymagałoby to jednak poczynienia dodatkowych ustaleń faktycznych dotyczących prawnej kwalifikacji sporu, na podstawie których można byłoby przyjąć, że wniosek z 25 sierpnia 2003 r. o ponowne ustalenie prawa do świadczenia został albo dotyczył trybu art. 111 ustawy emerytalnej (nie stanowił więc - w zakresie, w jakim nie zostały poczynione ustalenia wydanymi wcześniej prawomocnymi wyrokami - kontynuacji postępowania wszczętego odwołaniem z 9 kwietnia 2001 r., w wyniku którego Sąd nakazał organowi rentowemu przeliczenia emerytalnego świadczenia w oparciu o powyższy przepis przy zastosowaniu określonego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru) albo na podstawie art. 114 ustawy emerytalnej, co zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z 15 lutego 2006 r., II UZP 16/05 (OSNP 2006 nr 15-16, poz. 244), uprawniałoby ubezpieczonego, który we wniosku o emeryturę nie zgłosił żądania ustalenia podstawy wymiaru na nowo, a uczynił to dopiero po uprawomocnieniu się decyzji ustalającej prawo do świadczenia

emerytalnego, do obliczenia emerytury „na nowo”, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej. Warto zauważyć, że tak też żądanie ubezpieczonego zostało zakwalifikowane przez pełnomocniczkę organu rentowego.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy przyjął jak w uchwale.

=====